

T Ü N D É R K E R T

- végre itt a nyár! -

Kalendárium

- Július - Semmelweis Ignác

Ügyeskedj!

- Gondolkozz! Oldd meg!

Természetrájk

- Harangvirág, mőkös

Információk

- Mit? Hol? Mikor?

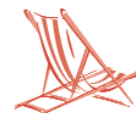
Mese

- A furfangos menyecske

Lovagi torna

- A Hűség tava

Július- Nyárhó, Szent Jakab hava

Július híres szülöttjei közül most Semmelweis Ignácról, az anyák megmentőjéről szeretnék írni nektek,

Semmelweis Ignác (orvostanár) 1818. július 1-jén, a Tabánban született egy kereskedő család fiaként. A budai piaristáknál végzett, majd - édesapja kérésére - a bécsi jogi egyetemen folytatta tanulmányait. Azonban hamarosan az orvostudomány felé fordult, így 1837 után átiratkozott az orvoskarrá.

1844-ben kezdte meg gyógyító munkáját. Megdöbbenve tapasztalta, hogy a szülő nők 30%-a gyermekágyi lázban hal meg. Az akkori orvostudomány tehetetlen volt e pusztító kórral szemben. Semmelweis Ignác lázasan kereste a halandóság okát. 1847 tavaszán egyik orvostanprofesszorának a halála rávilágította a problémára: „A gyermekágyi láz hullanyagoktól származik, melyet a vizitek alkalmával az orvosok visznek át a szülő asszonyra; ezért szükséges, hogy az orvos vizit előtt megtisztítsa kezét, s ez legjobban a klóros vízzel érhető el.”

Miután a klinikán bevezették a klóros kézmosást, az eredmény megdöbbentő volt: a szülő nők halálozási aránya rövid időn belül 1% alá csökkent.

Bár Semmelweis Ignác felfedezése korszakalkotó volt, mégis évtizedek kellettek hozzá, amíg minden klinikán bevezették a klórmoszes kézmosást és a tisztasági rendszabályokat. 1850-ben Semmelweis

hazajött Budapestre, ahol hamarosan a Rókus Kórház szülész-nőgyógyász professzora lett.

Ma a kórház előtt áll szobra, melyet Stróbl Alajos készített 1906-ban. Szülőháza (Bp. Apród u.1-3.) ma Orvostörténeti Múzeum. Ha lehetőségetek engedi, feltétlen látogassatok el oda.

E hónap híres szülöttjei közé tartozik még többek között Csontváry Kosztka Tivadar festőművész és Brunszvik Teréz is. Utóbbi nevéhez fűződik Budán (a mai Attila út 81. szám alatti) első magyarországi óvoda megalapítása (1828) „Angyalkert” néven.

Márti

Jeles napok:

Július 1.: Építészeti Világnap

Orvosnap (1918 óta Semmelweis Ignác emlékére)

Július 11.: Népesedési Világnap (a Föld túlnépesedésének veszélyeire hívja fel a figyelmet)

Július 22.: Nándorfehérvári győzelem emléknapja (1456. július 22-én győztünk a törökök felett, ennek emléke a déli harangszó)

Vallási ünnepek:

Július 2.: Sárlos Boldogasszony napja (az aratás kezdete)

Július 3.: Szent Tamás apostol ünnepe

Július 11.: Szent Benedek napja

Július 20.: Illés próféta emléknapja

Július 22.: Mária Magdolna ünnepe

Július 25.: Szent Jakab apostol napja

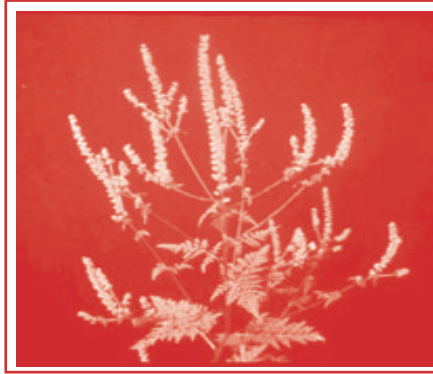
Július 26.: Szent Anna ünnepe

Vigyázat! Parlagfűveszély!

Sajnos, az utóbbi időkben hihetetlen sebességgel terjedő parlagfűvel (könyvezés, szemviszketés, gyorsasággal elszaporodott ez a szemhéjduzzanat), ami hosszú hetekig veszélyes gyom.

Egyetlen tő akár 63 ezer magot is érlelhet!

Ez az Észak-Amerikából a múlt században átkerült növény erős allergiás tüneteket okozhat felnőtteknek, gyerekeknek egyaránt. Leggyakrabban kötőhártya-gyul-

is eltarthat.

Gondos gyomlálással, gyepesítéssel, a pázsitok rendszeres kaszálásával kell visszaszorítani!

S ne felejtsük, ha sétálás közben találunk parlagfűvet, mindig tövestül húzzuk ki, különben visszánő!

Vasárnapi kenuoktatás a Római parton!

Sok szeretettel várunk minden vállalkozó kedvű, úszni tudó gyereket, akik szeretnék megismerni a kenuzás fortélyait. A jelentkezők elsajátíthatják az evezést vízitúrázó szinten, megismerkedhetnek a vízrendészeti és hajózási szabályokkal.

Az oktatás ingyenes!

Bővebb információ és jelentkezés a játszótéren.

Kiadja a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Budapesti Központja

Szerkesztő: Till Csaba ■ Lektorálta: Frankó András ■ A lapot írták: Juhász Zsófia, Král Zsuzsa, Leleszné Borsi Gizella, Mészáros Márta, Naszádos Orsolya, Olti Zita ■ Tördelte: Farkas Péter ■ Felelős kiadó: Györi-Dani Lajos ■ A NYOMDAI MUNKÁKAT A FOLPRINT GYORSNYOMDA VÉGEZTE

Levélcím: 1033 Budapest III, Miklós u.32.

Telefon: 388 - 87 - 60, 388 - 89 - 20

Fax: 368 - 42 - 83

E - mail: mmszbp1@elender.hu

Website: www.kronos.hu/mmszbp

A furfangos menyecske

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény ember, s annak egy felesége. Hát az asszony sohase azt csinálta, amit kellett volna. Ha az ura mondott neki valamit, hogy így csinálja, azért se úgy csinálta. Ha azt mondta neki, kedves feleségem, azt nem kell csinálni, azért is megcsinálta. Volt baja vele elég a szegény embernek.

- Hallod-e, feleség, meghívtak lakodalomba, el kéne menjünk - mondta egyszer a szegény ember.

- Én bizony nem megyek!

Azt mondja erre az ura neki:

- Hallod-e, nem hívtak lakodalomba!

- Azért is elmegyünk!

Hát így éltek, mint két kutya a kert közt. Egyszer az ember elment szántani, s azt mondta a feleségének:

- Hallod-e, feleségem, nekem délre pontosan ott legyen az ebéd, mert nehéz munkát végzek, s elfáradok! Gondolta magába az asszony, mondj bolond mondj, azért se viszem neked az ebédet pontosan. Gondolta magában az ember, na megállj, mert fordítva mondom:

- Hallod-e, feleségem, nekem ki ne hozd a délebédet harangszóra. Nehogy valami jót hozzá, jó lesz a bableves is. Az asszony azért tyúkot vágott, fánkot sütött, s pontosan délre kivitte az urának a mezőre.

Egyszer az ember mit gondol, mit nem, már megunta a feleségét, gondolta magában, csinál egy gödröt a föld végére. Ásott is egy jó mély gödröt, s mikor az asszony kihozta az ebédet, azt mondja neki:

- Hallod-e, feleségem, nehogy odament a gödör széléhez!

De az asszony azért is odament. Mikor már jól a szélén volt, azt mondja az ember neki:

- Ügyelj, édes feleségem, nehogy beleessél!

Az asszony azért is beleesett.

- Na, ha beleestél, ülj is ott! - legyintett az ember. Otthagyta, összeszedte a lovat, az ekét, s hazament. Az asszony ott a gödörben mérgeződött egy darabig, próbálkozott kijönni, de nem tudott.

ni, de nem tudott.

- Jaj, jaj - sóhajtozott -, nem bánám, ha akárki kivinne innen, még ha az ördög volna is.

Alig szólta ji, ott termett az ördög.

- Na - azt mondja -, hívtál, itt vagyok!

- Vigyél ki ebből a gödörből! - kérlelte az asszony. Hamar a hátára vette az ördög az asszonyt és kivitte a gödörből. Azt mondja neki, mikor kiértek a gödörből:

- Na most szállj le a hátamról!

- Nem szállok én!

- Szállj le asszony!

- Nem szállok!

Badar Vanda, 8 éves

Kedves Olvasó!

Elkezdett az ördög vele futkosni egyik föld végéről a másikra.

- Szállj le asszony!

De az asszony nem szállt le az ördög hátáról. Hogy, hogy nem, arra vetődött egy huszár. Azt mondja az ördög neki:

- Hallod-e, te huszár! Szabadíts meg engem ettől az asszonytól, mert ha megszabadítasz, gazdag emberré teszek. A huszár odament, a kardját kihúzta és azt mondta:

- Szállj le erről az ördög hátáról, te furfangos menyecske!

- Nem szállok én ! - mondta a menyecske.

- Ha nem szállsz, akkor a kardommal mindjárt kettéváglak!

- Akkor se szállok!

- Hát ha nem szállsz le, akkor maradj ott!

- Azért is leszálok! - replikázott az asszony, s leugrott az ördög hátáról.

Az ördög már nagyon megbánta, amit ígért a fiúnak, ezért hamar belebújt a fiúba. A fiúnak is volt ám magához való esze, elkiáltotta:

- Menj belőlem, te ördög, mert hívom a furfangos menyecskét!

Az ördögnek sem kellett egyéb, úgy kipattant a huszárból, hogy a pokolig meg sem állott. Elhalmozta a huszárt egy véka arannyal, és többé ki nem dugta az orrát, nehogy a furfangos menyecske valahol rátaláljon. Itt a vége, fuss el véle.

Aki nem hiszi, járjon utána!

Július hónapban a mókusról és a harangvirágfélékről olvashatsz.

A **tornyos harangvirág** egyenes, felálló szárú, 2 m magas növény, szíves-tojásdad levelekkel. Nagy, keskeny bugában nyílnak halványkék vagy fehér virágai. Bár évelő, gyakran „kétévesként“ viselkedik, és több nedvességet és gondozást igényel, mint rokonai.

Jobban ismert, elterjedt a **széles levelű harangvirág**, amely 1 m magas erdei növény. Bókoló virága kék vagy fehér.

A **csupros harangvirág** a falusi kertek régi kedvence a sárga violával és a török szegfűvel együtt. Sajnos, ma már egyre ritkábban látni. Az első évben nagy, bőrszőrű levélrózsát növeszt, a másodikban 60-80 cm magas szárat s rajta bugában álló nagy, kék, lila, rózsás és fehér virágokat.

A **közönséges mókus** erdős és ligetes élőhelyeken fordul elő, különösen kedveli a tűlevelű erdőket. Testhossza mintegy 30 cm, farka ennek kevesebb, mint a fele. Színe általában vörösesbarna. Nyáron a Brit-szigeteken a mókusok farka majdnem teljesen fehér. Európában elterjedt, sok helyütt még városi parkokban is gyakori.

Ágakból és gallyakból több hevenyészett fészket épít, néha faodvakban tanyázik. Télen a nap legnagyobb részét vagy akár az egészét fészkeiben tölti. Különféle hajtásokat, bogyókat, csonthéjas terméseket, gombákat, rovarokat, madártojásokat és fiókákat fogyaszt.

Évente 3-7 kölyköt fial, amelyek két hónapos korukra függetlenné válnak, egyéves korukra pedig ivarérettek.

Orsi

A vakáció idejére (július és augusztus hónapra) az *állandó programjaink egy részét szüneteltetjük*. Reméljük, azért a meghirdetett rendezvényeinkre sokan jöttek majd.

Lajos u.:

Kézműves foglalkozás, tűzzománc: lásd a hirdetőtáblán!

Játékos sportdélután: július 26-án (pénteken) 15.00-18.00-ig

Családi-hétféje: július 20-21.

20-án: Egész napos *kirándulás*

21-én: „*Lovagi torna*“ - újabb forduló (a Huszti úton délután)

Huszti út:

Egészségnap: július 13-án (szombaton) 15.00-18.00-ig (vetélkedők, kézműves foglalkozás, ügyességi versenyek)

Családi-hétféje: július 20-21.

20-án: Egész napos *kirándulás*

21-én: „*Lovagi torna*“ - újabb forduló (délután)

Kézműves foglalkozás: szerdánként 16.00-tól (só-liszt gyurmázás, agyagozás)

Kerek u.:

Családi-hétféje: július 20-21.

20-án: Egész napos *kirándulás*

21-én: „*Lovagi torna*“ - újabb forduló (a Huszti úton délután)

Zemplén u.:

Sporthét: Július 3-9. (sorversenyek, játékos vetélkedők, kirándulás, focibajnokság) - *részletek a faliújságon*

Kézműves foglalkozás: szerdánként 16.00-tól (agyagozás, papírbábkészítés)

Gyűrű u.:

Kézműves foglalkozás: csütörtökönként 16.00-tól

Sporthét a Zemplén utcával közös rendezésben: Július 3-9.

(sorversenyek, játékos vetélkedők, kirándulás, focibajnokság)

- *részletek a faliújságon*

A programváltoztatás jogát fenntartjuk !

1. Valamilyen logikai összefüggést felismerve folytasd a megkezdett sorozatot!

2. Egy csónakban két indián ül. Megszólal az egyik:

- Te az én fiam vagy, de én nem vagyok a te apád.

Hogyan lehetséges ez?

3. A négy gyufaszáלבól kirakott szemétlapát mellett szemetet látsz. Hogyan lehet két gyufaszál elmozdításával elérni, hogy a szemét a lapát belsejébe kerüljön?

4. Mi a közös ezekben a mondatokban?

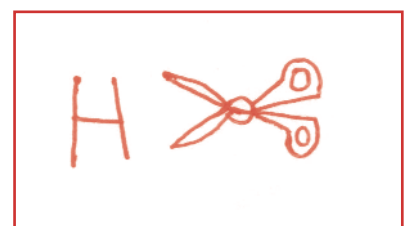
Csak a mama makacs.

Sokáig él Légi Ákos.

Indul a görög aludni.

5. Fejtsd meg az alábbi képrejtvényeket!

.....

.....

.....

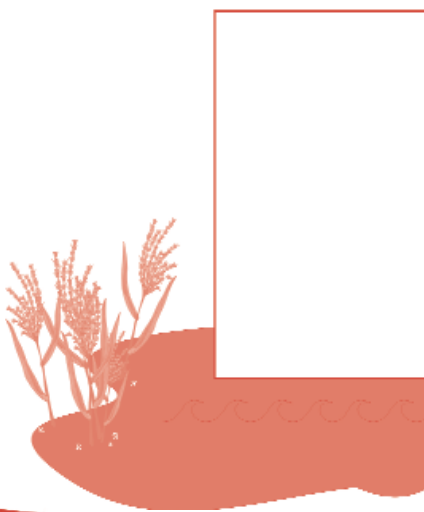
LOVAGTORNÁ

Artúr nagy örömeire húsz lovag igyekszik vára felé, hogy a Kerekasztal lovagja legyen. A sort az eddig legügyesebb loagnak bizonyult Sir György és a legműveltebb Sir Ádám vezeti. Ginever királyné azonban Lady Zsófia sikereinek örül legjobban, aki a harmadik helyen áll. A királyi pár külön örömet fejezi ki, amiért a Kétségek barlangjában három tatabányai lovag is csatlakozott hozzánk. A csapat egyre erősebb, de még sok próbát kell kiállni. A barlangból kilépve a Hűség tavánál végre megpihenhetsz egy keveset. Táborozz le és fogj egy pár halat ebédre, hogy legyen erőd folytatni az utat.

Első feladat:

Hány hal van a tóban?

.....

Második feladat:

A tó partján ücsörögve egy látomásra leszel figyelmes, egy asszony alakját véled felfedezni a habok között, aki egy kardot tart a kezében.

Rajzold le a Tó Asszonyát! Írd le, milyen szerepe lehetett Artúr megkoronázásában!

Leadási határidő július 19.

A következő Lovagi torna július 21-én, vasárnap, délután 3-tól lesz. Mindenkit szeretettel várunk!